

anvendelse som lægelig behandling på frivilligt grundlag, i hvilken forbindelse det skal bemærkes, at kastration i et par tilfælde efter hidtidig grønlandsk ret har været idømt personer, der var fundet skyldig i sædelighedsforbrydelser. Der vil således kunne forekomme tilfælde, hvor det under en lægelig behandling, som finder sted med hjemmel i en dom, kan findes hensigtsmæssigt at foreslå den pågældende kastration, men man finder, at hjemmelen for i sådanne tilfælde at foretage indgreb bør søges uden for kriminalloven. Det er ikke udtrykkelig nævnt i lovtæksten, at heller ikke andre dyberegående operative indgreb kan påtvinges domfældte, idet man har anset dette som en selvfølge, der ikke behøver at udtales.

I stk. 2 ligestilles legemlige tilstande med sjælelige, hvilket indebærer en væsentlig afvigelse fra den danske straffelov og fra gængse kriminalretlige synspunkter overhovedet. Når man har foreslået en sådan regel, hvis betydning har været indgående overvejet, skyldes det, at erfaringerne i Grønland i særlig grad har vist, at der ofte består en nær sammenhæng mellem kriminalitet og legemlig sygdom, særlig tuberkulose.

Et mindretal (3) i straffelovskommissionen har ikke kunnet tiltræde reglen i stk. 2 og har til støtte for sit standpunkt anført, at der er tale om at inddrage et helt nyt område under kriminalitetsbekæmpelsen, og at man ikke på dette område — som med hensyn til psykisk abnormitet — har nogen almindelig erfaring for, at legemlig sygdom medfører øget farlighed. Mindretallet har derfor ikke ment at have grundlag for at bedømme, om den foreslåede regel vil blive benyttet på en måde, der kan anses for forsvarelig og stemmende med den almindelige opfattelse af kriminallovens formål. Mindretallet har, særlig hvad tuberkulose angår, ikke kunnet se bort fra den mulighed, at det vil blive opfattet som et skævt for ikke at sige stødende forhold, at ydelse af hjælp mod denne sygdom i helbredelsesøjemed og for at forebygge smitte skal være sammenkædet med en begået forbrydelse. I sådanne ekstreme tilfælde må man efter mindretallets opfattelse kunne opnå det samme ved et „stiltfærdigt samarbejde mellem anklage- og sundhedsmyndigheder“.

Også justitsministeriet har udtrykt betænkelighed ved den foreslåede regel ud fra samme synspunkter som straffelovskom-

missionens mindretal og har frarådet reglens optagelse i lovforslaget.

Da man imidlertid i en række tilfælde med ret stor sikkerhed har kunnet konstatere, at en person er blevet slået ud af sit erhverv som følge af tuberkulose og af den grund er ført til at begå lovovertrædelser, har man uanset det af mindretallet og justitsministeriet anførte fundet stærke holdepunkter for at antage, at en lægebehandling af legemlig sygdom, som fører til helbredelse, vil kunne afvende faren for yderligere kriminalitet. Under hensyn hertil har man ikke mindst, fordi det er stemmende med grønlandsk opfattelse, anset det for ubetænkeligt at benytte den begåede lovovertrædelse og sygdommen som et grundlag for en foranstaltning, som med større sandsynlighed end andre retsfølger vil kunne føre til det gennem kriminalloven tilsigtede mål. At foranstaltningen samtidig kan have betydning for tuberkulosebekæmpelsen kan, omend det ligger udenfor kriminallovens område, kun betragtes som en fordel, i hvilken forbindelse det bemærkes, at der i Grønland er adgang til vederlagsfrit ophold på sygehus, således at der ikke, som af mindretallet og justitsministeriet forudsat, sker nogen særlig begunstigelse af kriminelle, som behandles i overensstemmelse med den foreslåede regel.

Uden en sådan bestemmelse måtte man gribe til anden foranstaltning, og det synes da hensigtsmæssigt at åbne mulighed for at vælge lægebehandling som den bedst egnede. Sammenhængen mellem sygdom og kriminalitet må i hvert enkelt tilfælde være godtgjort for retten.

Kapitel 31.

Til § 107.

Der er i den danske straffelov ingen direkte pendant til denne bestemmelse, omend foranstaltningen er beslægtet med sikkerheds- og psykopatforvaring.

Man har i Grønland aldrig haft nogen egentlig fængselsinstitution for personer hørende under grønlandsk ret, men fra slutningen af forrige århundrede har man dog nu og da anvendt indespærring i interimistisk indrettede rum. Anvendelsen af indespærring som kriminalforanstaltning har i de få tilfælde, hvor den har foreligget, voldt myndighederne vanskeligheder, ikke alene fordi det i flere tilfælde har vist sig, at de pågældende ikke kunne tåle indespærring, men også fordi det har været særdeles vanskeligt at finde egnede opholdsrum.